

Vejledning om forebyggelse af smitte med luftvejsinfektioner herunder ny coronavirus på plejehjem, botilbud mv. og i hjemmeplejen

13. december 2023. Version 7

2023

Vejledning om forebyggelse af smitte med luftvejsinfektioner herunder ny coronavirus på plejehjem, botilbud mv. og i hjemmeplejen
13. december 2023. Version 7

© Sundhedsstyrelsen, 2023.
Publikationen kan frit refereres
med tydelig kildeangivelse.

Sundhedsstyrelsen
Islands Brygge 67
2300 København S

www.sst.dk

Elektronisk ISBN: 978-87-7014-580-0

Publikationen har i tidligere versioner haft titlen: Vejledning om forebyggelse af smitte med ny coronavirus og andre luftvejsinfektioner på plejehjem, botilbud mv. og i hjemmeplejen.

Sprog: Dansk
Version: 7
Versionsdato: 13. december 2023
Format: pdf

Udgivet af Sundhedsstyrelsen,
December 2023

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	3
Introduktion	4
Opdateringer	5
1. Symptomer og smitteveje luftvejsinfektioner herunder covid-19	6
1.1. Sygdomme og symptomer	6
1.2. Smitteveje	6
2. Organisering i forhold til forebyggelse og håndtering af luftvejsinfektioner	8
3. Generel forebyggelse af smitte	9
3.1. Bliv hjemme ved sygdom	9
3.2. Håndhygiejne	10
3.3. Host og nys i ærmet	10
3.4. Luftskifte og ventilation	10
3.5. Rengøring	11
4. Værnemidler	12
5. Håndtering ved symptomer på luftvejsinfektion hos borgere	13
5.1. Håndtering ved symptomer på luftvejsinfektion hos enkelte borgere	13
5.2. Håndtering af udbrud	13
6. Særligt vedr. procedurer for test ved mistanke om covid-19	14
6.1. Generelt om test for covid-19	14
6.2. Opfølgning på testsvar	14
6.3. Selvtest og assisteret selvtest af borgere	15

Introduktion

Denne vejledning beskriver, hvilke forholdsregler plejehjem, botilbud mv. samt den kommunale og private hjemmepleje bør tage med henblik på at forebygge smittespredning af luftvejsinfektioner fx ny coronavirus (SARS-CoV-2) influenza og RS-virus, og håndtere situationer med borgere med mistanke om disse sygdomme.

Siden 1. april 2023 har covid-19 ikke længere været kategoriseret som en alment farlig sygdom. Covid-19 er nu én blandt flere almindelige luftvejsinfektioner, som ældre og andre sårbare borgere er særligt udsat for. Det er derfor væsentligt med en helhedsorienteret tilgang til forebyggelse af smittespredning i plejesektoren. Da smittespredning med covid-19 i hovedsagen sker på samme måde som andre luftvejsinfektioner, og da symptomerne ofte vanskeligt kan skelnes fra hinanden, er det væsentligt at samtænke forebyggelse og håndtering af de forskellige luftvejsinfektioner.

Vejledningen inkorporerer og tilpasser dele af *Retningslinjer for håndtering af covid-19 i sundhedsvæsenet*¹, som løbende revideres i samråd med en faglig ekspertgruppe.

Vejledningen erstatter *Vejledning om forebyggelse af smitte med ny coronavirus og andre luftvejsinfektioner på plejehjem mv. og i hjemmeplejen* version 6.1 fra d. 31. marts 2023.

Formål og målgruppe

Formålet med denne vejledning er at understøtte kommuner, regioner og private aktører i at forebygge og håndtere smittespredning af luftvejsinfektioner herunder ny coronavirus (SARS-CoV-2), influenza m.fl. på plejehjem, botilbud mv. på sundheds-, ældre- og socialområdet samt i hjemmeplejen. Vejledningen samler derudover viden fra andre eksisterende anbefalinger og retningslinjer, og understøtter de *Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer (NIR)*².

Vejledningens anvendelsesområde er steder, hvor der opholder sig personer i øget risiko for et alvorligt forløb med covid-19 og andre luftvejsinfektioner, herunder primært kommunale og private plejehjem, visse botilbud mv. og hjemmeplejen. Nogle elementer vil også kunne gøre sig gældende i andre typer institutioner, fx under Kriminalforsorgen samt asylcentre.

Forebyggelse og håndtering af smittespredning er en ledelsesopgave, som påhviler ledere på alle niveauer i regioner, kommuner og private organisationer. Det gælder både i forhold til ledelse af medarbejderne og fagligt på hygiejneområdet.

Vejledningen henvender sig til ledere på institutioner og i forvaltninger på sundheds- og ældreområdet, socialområdet i kommunerne og regionerne samt ledere på selvejende eller private institutioner, ledere af hjemmeplejen, herunder også ledere af hjemmesygeplejen, ledere af private hjemmeplejeleverandører, og

¹ Retningslinjer for håndtering af covid-19 i sundhedsvæsenet: <https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2021/Retningslinjer-for-haandtering-af-COVID-19>

² Statens Serum Institut. Central Enhed for Infektionshygiejne – Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer: <https://hygiejne.ssi.dk/retningslinjer/nir>

kommunernes hygiejneansvarlige medarbejdere. Ligeledes kan den anvendes af private leverandører med egen hygiejneorganisation/-ansvarlig.

Opdateringer

Følgende er opdateret i forhold til version 6.1 fra den 31. marts 2023:

- Revisionen af vejledningen er primært redaktionel. Vejledningen er forkortet, og der er gennemført faglige opdateringer ift. sygdommens status.
- Titlen er ændret, så luftvejsinfektioner står før ny coronavirus. Denne ændring afspejler, at vejledningen retter sig mere generelt om forebyggelse af luftvejsinfektioner fx influenza, covid-19 og RS-virus.
- Afsnittet om organisering i forhold til forebyggelse og håndtering indledes med en henvisning til Epidemiloven.
- I afsnittet vedr. procedurer ved mistanke om covid-19 fremgår det klart, at der ikke anbefales test af borgere uden symptomer.
- Afsnittet om mistanke om covid-19 hos en borger i hjemmeplejen (tidl. 6.4) udgår og er integreret i andre afsnit.

1. Symptomer og smitteveje luftvejsinfektioner herunder covid-19

1.1. Sygdomme og symptomer

Luftvejsinfektioner kan være forårsaget af vira (fx SARS-CoV-2 og influenzavirus) eller bakterier (fx pneumokokker og *Mycoplasma pneumoniae*). Bakterielle infektioner kan behandles med antibiotika. For de virale infektioner findes kun specifik behandling mod covid-19 og influenza.

Nogle infektioner (fx RS-virus) forårsager ikke alvorlig sygdom hos raske voksne, men kan gøre dette hos plejekrævende ældre eller personer med fx svær kronisk lungesygdom.

Specifikke symptomer på luftvejsinfektion - uanset årsag - er hoste (tør eller produktiv), ondt i halsen, evt. stoppet næse/løbenæse og evt. vejrtrækningsbesvær. Der kan desuden ses almensymptomer som feber, muskelsmerter, træthed og hovedpine.

Hos ældre, plejekrævende patienter kan specifikke symptomer undertiden være utydelige, og sygdommen kan snarere vise sig ved konfusion, nedsat bevidsthedsniveau eller hurtigt indsættende funktionstab.

Ved influenza ses typisk pludseligt indsættende ondt i halsen, hovedpine, muskelsmerter samt hoste og evt. feber. I Danmark forekommer influenza stort set kun i månederne november-april. Dansk Infektionsmedicinsk Selskab har udarbejdet retningslinjer for forebyggelse og håndtering af influenza³.

Symptomer på covid-19 varierer fra person til person, men oftest ses feber, tør hoste, muskelsmerter, ondt i halsen, kvalme, træthed, stoppet næse, løbenæse og tab af smags- og/eller lugtesans. I alvorligere tilfælde kan ses vejrtrækningsbesvær⁴. Infektion med SARS-CoV-2 uden symptomer (asymptomatisk forløb) er almindelig.

1.2. Smitteveje

SARS-CoV-2 og andre mikroorganismer, der forårsager luftvejsinfektioner, smitter ved dråbesmitte og kontaktsmitte (fx via håndtryk eller overflader forurenede med mikroorganismer).

Ved SARS-CoV-2 sker smitten primært gennem luft via store og små dråber. Smitte sker særligt ved tæt kontakt (inden for 1-2 m), og hvis kontakten sker over længere tid, foregår i mindre lukkede rum uden

³ <https://infmed.dk/guidelines>

⁴ <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19>

udluftning/ventilation, og hvis personerne taler højt, synger eller er fysisk meget aktive. Smitte sker desuden ved indirekte kontaktsmitte.

Der er forskel på smitsomheden af de forskellige sygdomme og derfor på graden af forholdsregler ved brug af værnemidler, hvilket er uddybet i de *Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer om supplerende forholdsregler*⁵.

⁵ <https://hygiejne.ssi.dk/NIRsupplerende>

2. Organisering i forhold til forebyggelse og håndtering af luftvejsinfektioner

I henhold til epidemiloven⁶ skal kommunalbestyrelsen og regionsrådet træffe foranstaltninger for at forebygge og sikre sig mod udbredelsen af smitsomme sygdomme, herunder udarbejde planer for håndtering af smitsomme sygdomme og sikre, at kommunens og regionens institutioner og personale er bekendt med myndighedernes anbefalinger og vejledninger om håndtering af smitsomme sygdomme.

Alle institutioner og hjemmeplejeorganisationer anbefales at udarbejde en plan for, hvordan mistanke om eller bekræftet covid-19 og andre luftvejsinfektioner hos beboere/borgere skal håndteres afhængigt af, hvad forholdene på det enkelte sted tillader.

- Der anbefales desuden at have aftaler om eller en plan for, hvordan den enkelte institution får adgang til de nødvendige kompetencer både i forhold til akut behandling fra den kommunale akutfunktion, en plejehjemslæge eller anden praktiserende læge og i forhold til rådgivning om hygiejne samt socialpædagogiske foranstaltninger i forhold til borgere med demens, fx demenskoordinator eller anden resourceperson.
- Det anbefales at udpege en koordinator el. lign. for infektionshygiejne med ansvar for at holde sig opdateret om infektionshygiejniske retningslinjer og implementere disse. Der bør sikres relevante kompetencer. For nærmere anbefalinger henvises til *Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer (NIR) for nøglepersoner/kontaktpersoner/koordinatorer i infektionshygiejne inden for sundhedssektoren*⁷.
- For anbefalinger om organisering af indsatsen på kommunalt niveau henvises til *Sundhedsstyrelsens Forebyggelsespakke om hygiejne*⁸.

⁶ LOV nr 285 af 27/02/2021 § 4: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/285>

⁷ <https://hygiejne.ssi.dk/NIRnoeglepersoner>

⁸ <https://www.sst.dk/da/udgivelser/2018/forebyggelsespakke-hygiejne>

3. Generel forebyggelse af smitte

Plejehjem, botilbud mv. samt hjemmeplejen bør så vidt muligt følge Sundhedsstyrelsens fem generelle råd til smitteforebyggelse for at forebygge smittespredning med smitsomme sygdomme generelt. Det gælder også, når der ikke er forekomst af smitsomme sygdomme på institutionen.

At blive hjemme ved sygdom, god håndhygiejne, host og nys i ærmet, udluftning samt rengøring af kontaktpunkter er de vigtigste basale tiltag til at hindre smittespredning. Det er væsentligt, at anbefalingerne tilpasses lokale forhold og omstændigheder. Anbefalingerne skal ses som tiltag eller redskaber, der supplerer hinanden, og som bør kombineres med henblik på at opnå mest mulig smitteforebyggelse.

For uddybning henvises til Sundhedsstyrelsens anbefalinger om forebyggelse af smittespredning⁹. For mere specifikke anbefalinger om hygiejne henvises til de *Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer* fra Statens Serum Institut¹⁰.

3.1. Bliv hjemme ved sygdom

Når man er syg, er det vigtigt for at forebygge smittespredning, herunder at man bliver hjemme, til man er rask. Rådet gælder både personale og borgere, og uanset om der er påvist en specifik sygdom eller ej.

Medarbejdere, der er syge, bør derfor ikke møde på arbejde. Borgere, der er syge med symptomer på smitsom sygdom, bør så vidt muligt opholde sig i deres bolig, men kan gå tur.

Rådet baserer sig på frivillighed. Syge borgere, der fx pga. kognitiv funktionsnedsættelse ikke har forståelse for vigtigheden af opholde sig i deres bolig, skal altid forsøges motiveret ved brug af pædagogiske metoder og virkemidler som led i omsorgspligten. Der er ikke indikation for tvangsmæssige foranstaltninger, fx magtanvendelse, låsning af døre, hindre adgang for pårørende mv.

Der bør altid tages behørigt hensyn til den enkelte borgers fysiske og mentale behov. Dette kan nødvendigvis gøre, at syge borgere modtager besøg eller i visse situationer opholder sig på fællesarealer, fx ved behov for mobilisering og der ikke er mulighed for at gå tur udendørs. I så fald bør personalet forsøge at nedsætte risikoen for smitte gennem hygiejniske tiltag og afstand til de øvrige beboere.

Særligt vedrørende sygdom hos medarbejdere

Det er arbejdsgivers ansvar at sikre, at syge medarbejdere ikke møder på arbejde og derved risikerer at smitte beboere/borgere og kollegaer.

⁹ Sundhedsstyrelsens. Covid-19: Forebyggelse af smittespredning: <https://www.sst.dk/da/corona/forebyg-smitte/generelle-raad>

¹⁰ <https://hygiejne.ssi.dk/retningslinjer/nir>

Det er medarbejderes ansvar at være opmærksomme på symptomer og ikke møde på arbejde, hvis de er syge. Hvis en medarbejder bliver syg efter fremmøde, er det ligeledes vigtigt, at personen forlader arbejdspladsen. Der anbefales kun test for covid-19 af medarbejdere, hvis de er syge med symptomer på covid-19, og hvis de samtidig er i øget risiko for et alvorligt forløb med covid-19, og hermed kan være i målgruppen for tidlig tabletbehandling¹¹.

3.2. Håndhygiejne

God håndhygiejne er en effektiv og veldokumenteret metode til at forebygge kontaktsmitte via genstande, hænder og ansigt. God håndhygiejne kan opnås ved hjælp af håndvask eller hånddesinfektion, dog anbefales håndvask altid ved synligt snavs på hænder, ved fugtige hænder, efter toiletbesøg, efter bleskift og før håndtering af madvarer og spisning efterfulgt af hånddesinfektion.

Medarbejdere bør være særligt opmærksomme på at udføre håndhygiejne før og efter udførelse af pleje- og behandlingsopgaver samt at støtte borgeren i grundig håndhygiejne. Sundhedsstyrelsen har udgivet film og vejledninger, som illustrerer korrekt håndvask¹², og Statens Serum Institut har web-interaktivt undervisningsmateriale om håndhygiejne¹³. Se endvidere *Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer (NIR) for håndhygiejne*¹⁴.

3.3. Host og nys i ærmet

Luftvejsinfektioner smitter hovedsageligt gennem dråbesmitte, som kan blive spredt i luften gennem fx host og nys. Host og nys i ærmet forebygger smitte gennem dråber i luften. Samtidig undgår man at overføre virus til sine hænder, som derfra kan overføres til andre mennesker enten direkte eller via overflader og kontaktpunkter.

3.4. Luftsifte og ventilation

Ved dårligt luftsifte er der flere dråber i luften, og mikrodråber har i den sammenhæng gode forhold for at blive i luften i længere tid. Dårligt luftsifte øger risikoen for smitte med luftvejsinfektioner, særligt hvis mange personer er samlet i mindre lokaler med dårlig udluftning.

Der bør derfor være opmærksomhed på tilstrækkeligt luftsifte for at nedbringe koncentrationen af dråber i luften og dermed forebygge smittespredning. Det gælder i borgerens bolig, men særligt på fællesarealer. Luftsifte kan ske ved udluftning med gennemtræk eller ventilationssystemer.

¹¹ Se Sundhedsstyrelsens test anbefalinger på: <https://www.sst.dk/da/corona/Hvis-du-har-symptomer-er-syg-eller-smittet/Hvornaar-anbefales-test> samt information om personer i øget risiko på: <https://www.sst.dk/da/corona/Forebyg-smitte/Personer-i-oeget-risiko>

¹² Film: Vask hænder, og beskyt dig selv om andre: www.sst.dk/da/udgivelser/2020/film_vask_haender. Se også <https://www.sst.dk/da/Borger/End-sund-hverdag/Kost-motion-og-hygijne/Hygijne-og-rengoering/Rene-haender/Haandvask>

¹³ Værd at vide om håndhygiejne; <https://hygiejne.ssi.dk/formidling/undervisning>

¹⁴ <https://hygiejne.ssi.dk/NIRhaandhygiejne>

Generelt anbefales, at man af hensyn til indeklimaet lufter ud med gennemtræk 2 x 5 minutter hver dag, med mindre der anvendes et ventilationssystem¹⁵. I lokaler med mange personer i længere tid bør frekvensen øges, fx med gennemtræk i 5-10 minutter hver time. Disse anbefalinger kan også være hensigtsmæssige for at forebygge smittespredning.

3.5. Rengøring

På plejehjem og andre institutioner befinder der sig ofte mange beboere i fællesområder, hvilket kan øge risikoen for spredning af smitsomme sygdomme. Risikoen for kontaktsmitte er størst fra overflader, som mange personer rører ved, fx håndtag, gelændere, kontakter, trykknapper, tastaturer, armlæn, bordkanter, redskaber, vandhaner, toiletter osv. Derfor anbefales hyppig og grundig rengøring af kontaktpunkter. Læs desuden mere om rengøring i ældre- og plejesektoren, på bosteder mm. i de *Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer for rengøring i hospitals- og primærsektoren*¹⁶.

¹⁵ <https://mst.dk/kemi/kemikalier/saerligt-for-borgere-om-kemikalier/tema-indeklima/luk-luften-ind-gode-indeklimavaner/de-fem-indeklimavaner-din-vej-til-et-bedre-indeklima/>

¹⁶ Statens Serum Institut. Central Enhed for Infektionshygiejne. 2015. De Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer for rengøring i hospitals- og primærsektoren: <https://covid19.ssi.dk/-/media/arkiv/subsites/infektionshygiejne/retningslinjer/nir/nir-rengoering.pdf?la=da>

4. Værnemidler

Medarbejdere i ældreplejen bør generelt anvende værnemidler i overensstemmelse med de gældende *Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer (NIR)*¹⁷.

Statens Serum Institut har desuden udgivet specifikke infektionshygiejniske retningslinjer for covid-19¹⁸ og for primærsektoren (*Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer for plejehjem, hjemmepleje, bo- og opholdssteder m.m.*¹⁹).

Medarbejdere i sundheds- og plejesektoren bør anvende arbejdsdragt²⁰, der altid skiftes og vaskes efter brug. Hvis arbejdsstedet ikke har udleveret arbejdsdragter, anvendes beklædning med korte ærmer, der kan vaskes ved minimum 60 °C.

Ved tæt kontakt i pleje- og omsorgssituationer hos personer, der har symptomer på luftvejsinfektion, og hvor der er risiko for sprøjt, stænk mv. fra host/nys, bør der generelt anvendes værnemidler i form af handsker, plastforklæde/overtrækskittel, maske og øjenbeskyttelse, jf. *Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer (NIR) om generelle forholdsregler*²¹.

Der bør altid anvendes værnemidler i form af handsker, overtrækskittel, maske og øjenbeskyttelse ved tæt kontakt i pleje- og omsorgssituationer ved mistanke om eller påvist covid-19, influenza eller RS-virus, jf. *Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer (NIR) om supplerende forholdsregler*²² og *Infektionshygiejniske retningslinjer for sundhedspersonale ifm. covid-19*²³.

¹⁷ Statens Serum Institut. Central Enhed for Infektionshygiejne – Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer: <https://hygiejne.ssi.dk/retningslinjer/nir>

¹⁸ <https://hygiejne.ssi.dk/NIRsupplerende>

¹⁹ <https://hygiejne.ssi.dk/-/media/arkiv/subsites/infektionshygiejne/retningslinjer/nir/nir-primærsektoren.pdf>

²⁰ Sundhedsstyrelsen. Vejledning om arbejdsdragt inden for sundheds- og plejesektoren. <https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2011/Vejledning-om-arbejdsdragt-inden-for-sundheds-og-plejesektoren>

²¹ <https://hygiejne.ssi.dk/NIRgenerelle>

²² <https://hygiejne.ssi.dk/NIRsupplerende>

²³ https://covid19.ssi.dk/-/media/arkiv/subsites/infektionshygiejne/retningslinjer/covid19/infektionshygiejniske-retningslinjer-for-covid-19_final_111122.pdf

5. Håndtering ved symptomer på luftvejsinfektion hos borgere

5.1. Håndtering ved symptomer på luftvejsinfektion hos enkelte borgere

Ved symptomer på luftvejsinfektion hos en borger, bør der altid tages stilling til, om der er behov for vurdering af læge med henblik på behandling. Det er her vigtigt at være opmærksom på, at tabletbehandling tidligt i sygdomsforløbet kan nedsætte risikoen for alvorligt forløb både ved covid-19 og influenza.

Ved symptomer på smitsom sygdom hos en borger bør der være skærpet opmærksomhed på efterlevelse af smitteforebyggende tiltag og retningslinjer, herunder skærpet fokus på håndhygiejne, udluftning, rengøring af områder, kontaktflader og genstande, som borgeren har rørt ved samt brug af værnemidler. Ligeledes bør borgeren i muligt omfang vejledes om efterlevelse af de smitteforebyggende råd.

Det er ledelsens ansvar, at alle medarbejdere kan handle relevant ved symptomer på sygdom hos borgere, herunder genkende symptomer på covid-19²⁴

5.2. Håndtering af udbrud

Ved et udbrud forstås to eller flere tilfælde af en specifik infektion inden for en afgrænset gruppe beboere og/eller personale (fx en gang, etage eller afsnit).

Hvis der er mistanke om udbrud med luftvejsinfektioner på et plejehjem, botilbud eller lignende, bør institutionen vurdere, om der er behov for yderligere tiltag for at forebygge yderligere smittespredning. Institutionen kan kontakte den kommunale hygiejneorganisation/sundhedstjeneste ved behov for rådgivning. Den kommunale hygiejneorganisation/sundhedstjeneste kan kontakte Styrelsen for Patientsikkerhed for rådgivning.

Eksempler på yderligere tiltag ved udbrud af luftvejsinfektioner (afhængig af graden af smittespredning):

- Skærpet fokus på efterlevelse af smitteforebyggende anbefalinger og retningslinjer
- Skærpet fokus på test af personer med symptomer med henblik på behandling efter lægelig vurdering
- Opfordre beboere, pårørende og personale til så vidt muligt at holde afstand til hinanden (1-2 m)
- Opfordre beboerne til at minimere kontakt med andre beboere
- Aflysning af fælles arrangementer, eller gennemførelse under skærpede hygiejniske forholdsregler
Hvor det er muligt, anbefales det, at en fast gruppe medarbejdere tilknyttes afsnit/afdelinger med udbrud og ikke bevæger sig mellem disse og afsnit med raske.

Tiltag bør gennemføres under behørig hensyntagen til borgernes fysiske og mentale behov.

²⁴ For mere information om symptomer på covid-19 se Sundhedsstyrelsens *Retningslinjer for håndtering af covid-19 i sundhedsvæsenet*: <https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2022/Retningslinjer-for-haandtering-af-covid-19>

6. Særligt vedr. procedurer for test ved mistanke om covid-19

6.1. Generelt om test for covid-19

Test for covid-19 kan være relevant ved symptomer på covid-19 (jf. afsnit 1.1) med henblik på evt. at iværksætte tidlig tabletbehandling hos personer i øget risiko for alvorligt forløb.

Test for covid-19 udføres som udgangspunkt efter ordination af læge jf. Sundhedsstyrelsens retningslinjer for håndtering af covid-19 i sundhedsvæsenet²⁵. Borgere, der selv ønsker at blive testet med selvtest, kan gøre dette evt. med hjælp fra medarbejdere ved behov, jf. afsnit 6.3. Fra 1. januar 2024 stilles der ikke længere selvtest til rådighed for kommunerne.

Der anbefales ikke test af borgere uden symptomer.

6.2. Opfølgning på testsvar

For test, der er ordineret af læge, er opfølgning lægens ansvar.

Bliver en medarbejder bekendt med, at en borger har en positiv selvtest, har medarbejderen ansvar for at hjælpe borgeren med opfølgning ved at tage kontakt til læge, hvis det findes nødvendigt. I weekend/helligdage/ferie kan lægevagten/1813 kontaktes.

Ved positivt testsvar (påvist covid-19)

Lægen tager stilling til tabletbehandling, der skal igangsættes inden for de første 5 dage efter infektion. Borgerens egen læge kan udskrive behandlingen eller henvise til relevant sygehusafdeling.

Borgerens tilstand skal fortsat observeres med henblik på manglende bedring/forværring og fornyet behov for kontakt til læge.

Ved negativt testsvar

Symptomer på luftvejsinfektion kan også skyldes andre sygdomme end covid-19. Selvom test for covid-19 er negativ, skal man derfor stadig være særlig opmærksom på infektionshygiejniske forholdsregler. Borgerens tilstand skal fortsat observeres. Ved manglende bedring eller forværring bør der tages kontakt til læge med henblik på vurdering. Ved behov for fornyet test for covid-19 anbefales PCR-test efter lægelig vurdering.

²⁵ <https://www.sst.dk/da/udgivelser/2023/Retningslinjer-for-haandtering-af-covid-19>

6.3. Selvtest og assisteret selvtest af borgere

Beboere, der ikke selv kan foretage selvtest, kan blive assisteret af en medarbejder ved brug af testkit til selvtest²⁶.

Er beboeren ikke i stand til at foretage selvtesten korrekt, eller ønsker beboeren i øvrigt personalets hjælp hertil, kan testen i stedet udføres som assisteret selvtest ved en medarbejder. Ved assisteret selvtest er der tale om, at medarbejdere anvender testkit til selvtest, som er certificeret til privat brug og derfor kan anvendes af alle.

Afhængigt af omfanget af assistance vil der ofte reelt være tale om, at medarbejderen selvstændigt udfører testen. Det er medarbejderens ansvar at følge instruksen for brug af det pågældende testkit. Assisteret selvtest dokumenteres i borgerens omsorgsjournal.

²⁶ Herved forstås selvudførte antigenest, der er CE-mærket til privat brug.

Sundhedsstyrelsen
Islands Brygge 67
2300 København S

www.sst.dk